

Bildande av naturreservatet Långhult i Ljungby kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar området Långhult som naturreservat. Gränsen för naturreservatet ska vara den gräns som anges i bifogad karta (bilaga 1).

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att:

- bevara naturmiljöer och arter knutna till ett större sammanhängande ädellövskogsområde så att den biologiska mångfalden bevaras och stärks,
- områdets skogar ska bevaras som, eller vid behov restaureras till, naturskogar med gamla träd och en varierad och flerskiktad struktur med god förekomst av död ved i olika nedbrytningsstadier,
- hydrologin ska vara naturlig i sumpskogar, strandängar och vattenmiljöer i anslutning till Kvarnbäcken, del av Lilla Helge å,
- det rörliga friluftslivet ska ges möjlighet till naturupplevelser i ett artrikt landskap.

Syftet ska uppnås genom att:

- områdets skyddsvärda naturmiljöer bevaras genom föreskrifter som förhindrar skogsbruk och olika typer av exploatering,
- områdets skogar får präglas av intern dynamik och naturliga processer vilket kan efterliknas genom återställning av hydrologin och naturvårdande skötsel. Delområden påverkade av skogsbruk restaureras för att utvecklas mot naturskogar där också livsmiljöer kan nyskapas för att värna skyddsvärda arter,
- lämpliga åtgärder för att främja upplevelsevärdena vidtas.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart
2. borra, spränga, schakta, gräva, dämna, dika, dikesrensa, fylla ut, tippa, anordna upplag eller utföra annan liknande åtgärd på land eller i vatten
3. anlägga väg, parkeringsplats eller vändplats
4. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
5. uppföra byggnad, ledning, mast, vindkraftverk eller annan anläggning
6. avverka, gallra, beskära, röja, så, plantera träd eller buskar eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller skada enskilda träd eller buskar
Undantag:
Fastighetsägare får avverka och transportera ut gran t.o.m. år 2025 inom områden markerade på beslutskartan, bilaga 1.
7. skada, ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grenar
8. sprida bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller annat jordförbättringsmedel
Undantag:
Saltning av väg får ske
9. ändra växt- och djurlivets sammansättning genom att föra in, så eller plantera ut arter på land eller i vatten
10. utfodra vilt, sätta upp saltsten för vilt eller anlägga åtel
11. jaga fågel

Följande åtgärder är förbjudna att vidta utan Länsstyrelsens tillstånd:

12. anordna tillfälligt upplag
13. uppföra jaktorn
14. öppna upp siktgata för jaktens behov
15. bedriva tävlings-, övnings-, eller lägerverksamhet
16. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel, konstföremål eller liknande
Undantag:
a. Jaktpass får markeras med skylt

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla:

1. utmärkning av reservatsgräns
2. att skötsel utförs som behövs för att bevara och utveckla naturvärdena:
 - a. restaurering och skötsel av skog inbegripande röjning, huggning, sådd/plantering av naturligt förekommande träd och buskar samt frihuggning av träd
 - b. skapande av högstubbar, lågor och hålträd, uppläggning av grenar/stammar i s.k. faunadepåer (inkl. död ved från områden utanför reservatet), flytt av vindfällan samt veteranisering och hamling av träd
 - c. hävd genom slåtter, betesdrift eller bränning på gräsmark och vid behov vindskydd för betesdjur och stödutfodring samt brunn för dricksvatten till betesdjur
 - d. restaurering av vattendrag
 - e. igenläggning, dämning eller rörläggning av diken
 - f. bekämpning av invasiva, främmande eller expansiva arter och, på mader och i gräsmark, igenväxningsvegetation
 - g. uppsättning av fågel-, fladdermus- och insektsholkar
 - h. utsättning av i naturtyperna naturligt förekommande arter
 - i. skapande av jordblottor
3. att anordningar för allmänheten i form av parkeringsplats, informationsplats, strövstig och rastplats iordningsställs
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning med tillstånd från Länsstyrelsen
5. tillfälliga upplag i samband med skötselåtgärder
6. användning av brukningsväg eller tillfälligt körstråk i den utsträckning som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt skötselplan.

Länsstyrelsen ansvarar för att skötselåtgärder enligt ovan och som specificeras i fastställd skötselplan utförs.

C. Föreskrifter med stöd av 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada naturföremål eller ytbildning, till exempel genom att gräva, borra, måla eller mejsla
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar
3. plocka, skada eller gräva upp örter, svampar, mossor, lavar eller andra växter annat än plockning av enstaka exemplar av icke-fridlysta arter. Bär och matsvamp får plockas för husbehov
4. samla in insekter, snäckor, maskar eller andra ryggradslösa djur annat än enstaka exemplar av icke-fridlysta arter
5. framföra eller parkera motordrivna fordon eller släpvagn annat än på anvisad väg och anvisad iordningställd parkeringsplats
6. parkera eller ställa upp husvagn, husbil eller liknande mellan kl. 00.00 och 05.00
7. störa eller skada djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid bo- eller lekplats.

Följande åtgärder är förbjudna att vidta utan Länsstyrelsens tillstånd:

8. vetenskaplig undersökning
9. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel, konstföremål eller liknande
10. bedriva tävlings-, övnings eller lägerverksamhet

Föreskrifterna hindrar inte:

- förvaltaren eller den som arbetar på förvaltarens uppdrag att utföra de åtgärder som framgår av ovan angivna B-föreskrifter som behövs för reservatets vård eller uppföljning av bevarandestatus.
- akuta reparationsåtgärder på ledning. Träd som fallit eller grenar som kapats vid åtgärder ska inte tas bort från utan flyttas inom naturreservatet.
- normalt underhåll av vägar och stigar. Träd som fallit eller grenar som kapats vid underhåll får flyttas inom naturreservatet.
- normalt underhåll av ledning och ledningsgata samt borttagande eller ersättning av ledning.
- påbörjade forskningsförsök inom området kan slutföras under vissa omständigheter (dessa finns närmre beskrivna i skötselplanen). När det gäller eventuell ny framtida forskning inom området får denna anpassas till föreskrifter och skötselplan.

Föreskrifterna under C gäller omedelbart, även om de överklagas.

Med Länsstyrelsens tillstånd enligt föreskrifterna ovan avses inte en dispensprövning utan endast att Länsstyrelsen i skriftlig form kan ge sitt tillstånd till en åtgärd efter att denna beskrivits på lämpligt sätt.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning, bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturmiljölagen.

Skälen för beslutet

Skälen för beslutet är områdets prioriterade bevarandevärden, naturtyperna mindre vattendrag (3260), nordlig ädellövskog (9020), näringsrik ekskog (9160), skogsbevuxen myr (91D0) samt friluftsliv. Bildandet av naturreservatet bedöms främja bevarandet av de utpekade värdena.

Naturreservatets högsta biologiska värden är knutna till ett starkt grönstenspåverkat område med lövdominerade naturskogar. Området innehåller också stora naturvärden knutna till vattendraget Lilla Helge å med tillhörande översvänningsmarker och angränsande sumpskogar.

Att naturreservatet gränsar till ett annat reservat, Målaskogsberg (som i sin tur gränsar till naturreservatet Hässlebacken), med samma naturtyper bidrar till att förstärka naturvärdena i alla tre reservaten. Konnektiviteten mellan de skyddade områdena skapar förutsättningar att långsiktigt bevara naturvärden i ett större sammanhängande område utan fragmentering.

Bildandet av reservatet innebär att arealerna av de ingående naturtyperna i Målaskogsberg, Hässlebacken och Långhult ökar, vilket förbättrar förutsättningarna att bevara och utveckla ett större områdes naturvärden. Naturreservatet är delvis påverkat av skogsbruk och bevarandevärdena hotas av ett fortsatt brukande av skogen.

För att gynna de prioriterade bevarandevärdena behövs skötselåtgärder som möjliggörs i och med att beslut om naturreservat fattas. Skötselåtgärderna specificeras närmare i skötselplanen.

Redogörelse för ärendet

1987 inventerades området kring Kvarnbäcken inom ramen för våtmarksinventeringen i Kronobergs län och placerades där i den högsta värdegruppen tillsammans med angränsande delar i naturreservatet Målaskogsberg. Två år senare, 1989, inventerades området inom ramen för länets naturvårdsprogram varvid ädellövskogen placerades i den högsta klassen. Under åren 1992 och 1993 genomförde Skogsstyrelsen nyckelbiotopsinventeringar i området och stora delar av området pekades ut som värdekärnor i ädellövskog. Området ingår sedan 2004 i

Länsstyrelsens *Plan för skydd av värdefull natur i Kronobergs län* med syfte att skapa ett långsiktigt formellt skydd för naturvärdena på platsen.

Ärendets beredning

I början av 2018 kom fastigheten Långhult 3:3 ut till försäljning på den öppna marknaden. I dialog med den tillträdande ägaren av denna fastighet överenskomms att staten genom Naturvårdsverket skulle förvärva den västra delen av fastigheten. Så skedde också och den västra delen av fastigheten delades sedermera upp i två delar varav en del ingår i naturreservatet och den andra delen använts som bytesmark till ägaren av Långhult 2:4. Genom denna manöver har Naturvårdsverket förvärvat ägandet till de delar av fastigheterna Långhult 2:4 och 3:3 som ingår i naturreservatet. Under 2021 förvärvade Naturvårdsverket fastigheten Långhult 3:15. En lantmäteriförrättning pågår, med syfte att bilda en ny fastighet av de delar av Långhult 2:4, 3:3 och 3:15 som Naturvårdsverket äger. Förhandling pågår om inträngsersättning till ägaren till fastigheten Långhult 2:1.

Synpunkter på förslaget till beslut

Kompletteras när förslaget varit på remiss.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Kompletteras när förslaget varit på remiss.

Länsstyrelsens bedömning

Många växter och djur som naturligt förekommer i det svenska skogslandskapet är idag hotade. Flera av dem är beroende av gamla och grova träd eller multnande ved, företeelser som är ovanliga i den brukade skogen. Att på vissa platser skydda skogsområden från avverkning och att utföra skötsel för naturvårdsändamål förbättrar förutsättningarna för att hotade arter ska kunna finnas kvar och utveckla livskraftiga bestånd.

Området är en del av ett större område beläget på och intill en bergsrygg av hyperitdiabas, ”Målaskog- Långhult-Granhult”, som är av riksintresse för naturvården (objektnummer NRO 07009), enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19 och 2000-02-07. Områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård eller friluftsliv ska enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 6 § miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Den centrala delen av naturreservatet har i länets naturvårdsprogram erhållit klass 1 i en tregradig skala, där klass 1 innebär det högsta värdet.

Kvarnbäcken och dess omgivande sumpskogar (östra delen av området) har i länets våtmarksinventering (1987) klassats i den högsta klassen, klass 1, vilket betyder att den bedöms ha särskilt stora naturvärden. Inom området finns åtta nyckelbiotoper och ett objekt med höga naturvärden registrerade i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Större delen av området består av värdekärnor i äldre ädellövskog som i norr ansluter till samma naturtyp i naturreservatet Målaskogsberg. Området är mycket artrikt och en inventering som genomfördes under 2017 har visat på förekomst av ungefär 70 naturvårdsintressanta arter, varav flera har sin enda kända förekomst i länet just här.

Bildande av naturreservatet binder samman ädellövskogen i Målaskogsberg och Långhult till en helhet som bidrar till förbättrade förutsättningar för fortlevnad och spridning av naturtypens arter. I det aktuella området kommer befintliga naturvärden gynnas och nya naturvärden att skapas genom aktiva skötselåtgärder.

Stengärdesgårdar och odlingsrösen utgör viktiga livsmiljöer, tillflyktsorter och spridningskorridorer för växt- och djurarter, men har minskat starkt till följd av rationaliserad markanvändning. Biotoperna omfattas inte av det generella biotopskyddet när de ligger i skogsmark och skyddas därför genom reservatets föreskrifter.

Att parkera eller ställa upp husvagn, husbil eller liknande fordon nattetid är inte tillåtet eftersom det inte planeras för t.ex. sophämtning eller toaletter i området.

Bevarandet av naturvärdena går inte att förena med skogsbruk eller exploatering och ett långsiktigt skydd kan garanteras genom ett naturreservat. Utan ett beslut om utökning av naturreservatet riskerar de höga naturvärdena gå förlorade genom avverkning eller upphörd hävd i gräsmarker. Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om bevarandemålen uppfylls, i enlighet med fastställd skötselplan.

Länsstyrelsen bedömer att föreslagna föreskrifter är nödvändiga för att skydda de naturvärden som finns i reservatet.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv". Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap.

1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlen miljöbalken.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av Länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall i ett beslut om att bilda naturreservat anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet (inskränkning i pågående markanvändning). Om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat får Länsstyrelsen enligt 7 kap 6 § MB förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att vissa för skyddet nödvändiga åtgärder utförs inom reservatet. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett naturreservat och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av Länsstyrelsen enligt 7 kap 30 § MB och 22 § FO, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Länsstyrelsen skall enligt 3 § FO fastställa en skötselplan för reservatet. Planen anger de långsiktiga målen för skötseln av området och föreskriver vilka åtgärder som skall vidtas för att nå dessa mål. Skyddade områden förvaltas av den länsstyrelse som beslutat om skyddet. Länsstyrelsen får dock enligt 21 § FO besluta att en annan myndighet, juridisk person eller markägare som har förutsättningar för att ha ett sådant ansvar skall förvalta ett naturreservat.

Vid prövning av frågor om skydd av områden enligt 7 kap MB skall enligt 25 § hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i detta kapitel får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Uppgifter om naturreservatet

Tabell 1. Administrativa data.

Naturreservatets namn	Långhult
NVR-id	2058661
Län	Kronoberg
Kommun	Ljungby
Natura 2000-område	Området ingår inte i nätverket men kan komma att föreslås i framtiden
Socken	Ryssby
Lägesbeskrivning	9 km SO om Ryssby kyrka
Centrumkoordinater	X: 454587, Y: 6296995
Kartblad Index 100 km	62E
Kartblad Index 5 km	62E 9f NO, 62E 9f NV
Naturgeografisk region	12a SÖ Smålands skog-/sjörik slätt
Huvudsaklig objektkategori	Ä, Ädellövskog
IUCN-kategori	IV, Habitat/Artskyddsområde
Fastigheter och ägarkategori	Långhult 2:1 Privat Långhult 3:9 Privat Långhult 3:19 Naturvårdsverket
Servitut/rättigheter/samfälligheter	Långhult S:4 Väg Långhult FS:2 Fiske Långhult FS:3 Fiske Långhult GA:1 Väg Officialservitut 07-RYS-574 Avloppsledning Officialservitut 07-RYS-824.1 Avloppsledning Avtalsservitut 07-IM2-71/7112.1 Fiskodling Avtalsservitut 0781IM-03/5696.1 Avloppsanläggning Avtalsservitut 0781IM-11/15553.1 Kraftledning Nyttjanderätt Allmän väg nr. 606
Sakägare	Enligt bilaga 3
Areal	Totalareal: 113,9 hektar, varav 112,7 hektar landareal och 1,2 hektar vattenareal
Förvaltare	Länsstyrelsen i Kronobergs län

Beskrivning av området

Naturreseptatet består av ett större grönstenspåverkat område med en berggrund av hyperitdiabas som har höga naturvärden knutna till ädellövskog. Den östra gränsen består dessutom av ett värdefullt vattendrag, Kvarnbäcken (en del av Lilla Helge å), som förbinder sjön Tjurken i norr med Möckeln längre söderut. Området gränsar i norr till naturreseptatet Målaskogsberg som består av liknande naturtyper.

Naturreseptatets ädellövskogar är i huvudsak koncentrerade till höjdryggen av hyperitdiabas samt till dess bägge sluttningar.

Naturreseptatet innehåller också utvecklingsmark där gran ska avverkas för att ge plats åt ytterligare områden med lövskog. Nedanför höjdryggens östra sluttningar ligger stora partier sumpskog, vilka längs reseptatets östra gräns övergår i en strandäng längs Kvarnbäcken.

På fastmarksholmar i sumpskogen finns barrdominerade skogar på mark som inte är lika starkt grönstenspåverkad. I dessa områden kan löv och tall gynnas för att förstärka naturvärdena och öka mångfalden i reseptatet som helhet.

Kungörelse

Länsstyrelsen kungör detta beslut i vår författningssamling. Vi för också in kungörelse om beslutet i ortstidning i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. I detta fall för vi in kungörelsen i tidningen Smålänningen. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen är införd i tidningen. Beslutet i sin helhet finns tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/kronoberg.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Kompletteras när förslaget varit på remiss.

Kopia till:

Naturförvaltningsenheten

Vattenenheten

Rättsenheten

Kulturmiljöenheten

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan och skötselplanekarta
 - 2a. Skötselplan
 - 2b. Skötselplanekarta
3. Sakägareförteckning och sändlista (ej i remiss)
4. Överklagandehänvisning (ej i remiss)

FÖRSLAG

Karta till förslag till beslut för
naturreservatet Långhult i
Ljungby kommun

- Naturreservat
- Gran får avverkas t.o.m. 2025
- Befintligt naturreservat

© Länsstyrelsen, Lantmäteriet

0 150 300

m

